

Teacher leadership

Wat draagt dat begrip bij aan de rol van leraren?

Marco Snoek

CREATING TOMORROW

INHOUD

Over de rol van de leraar

Over mentale modellen ten aanzien van leiderschap

Waarom aandacht voor 'teacher leadership'?

Wat is teacher leadership en wat levert het op?

Vragen en valkuilen

Naar meer 'community based' teacher leadership en gespreid leiderschap in scholen

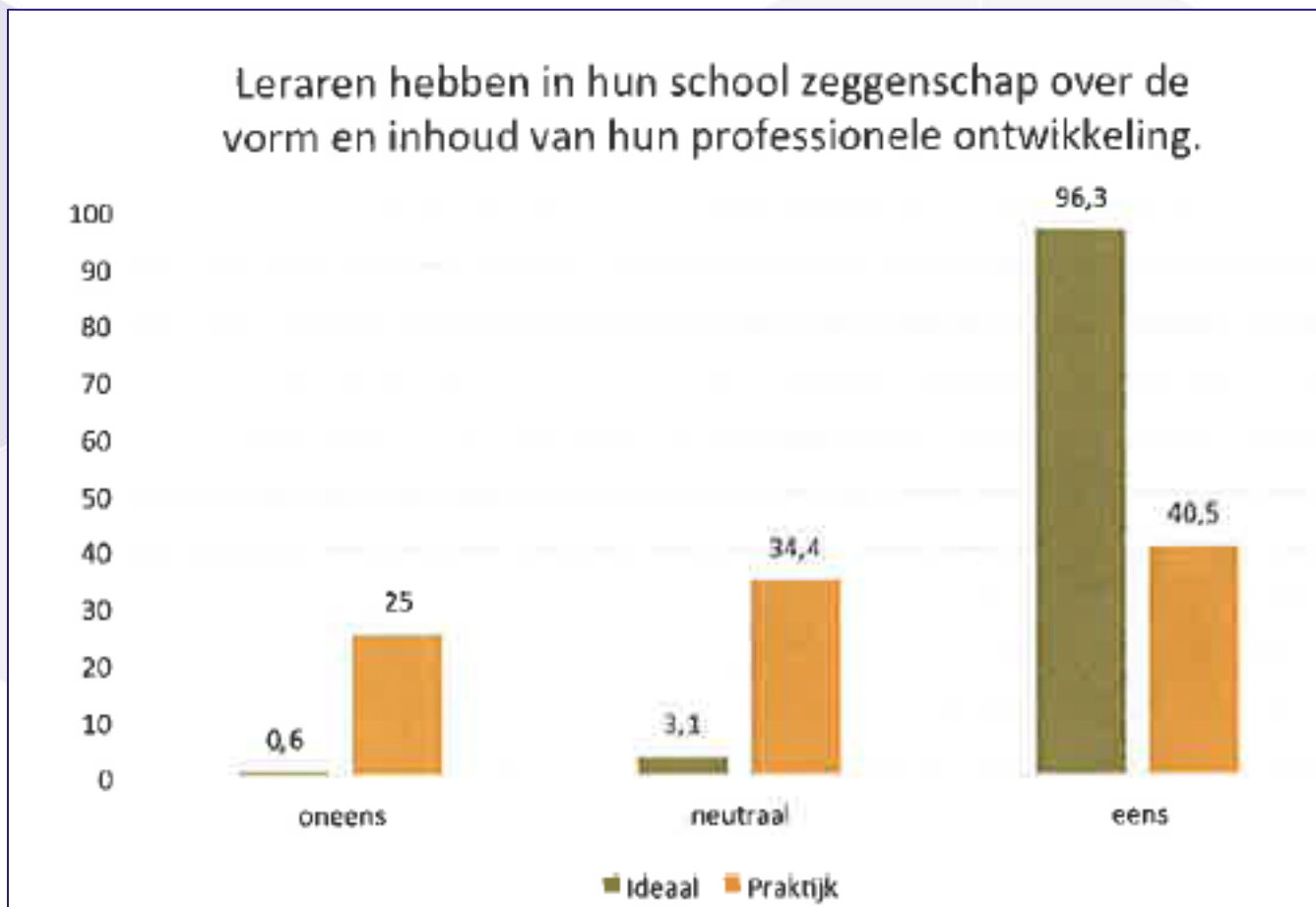
AUTONOME SCHOLEN EN DE ROL VAN DE LERAAR

Deregulering:

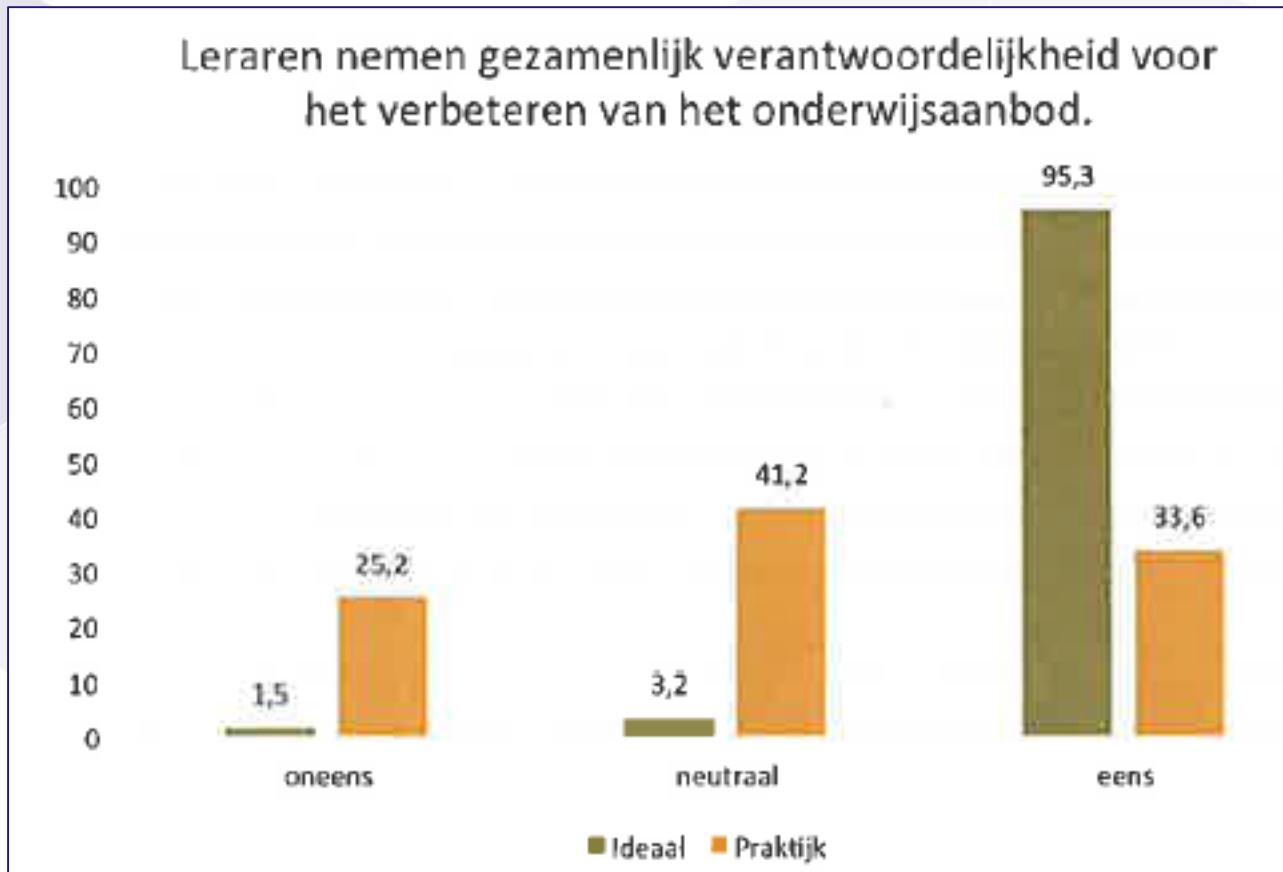
- Een terugtrekkende overheid
 - Leidt tot meer verantwoordelijkheid en autonomie voor schoolbesturen
 - Die zich vervolgens wel moeten verantwoorden over resultaten
 - En weten dat de kwaliteit van de leraar daar een van de belangrijkste factoren in is ...
- En daar dus op sturen en controleren

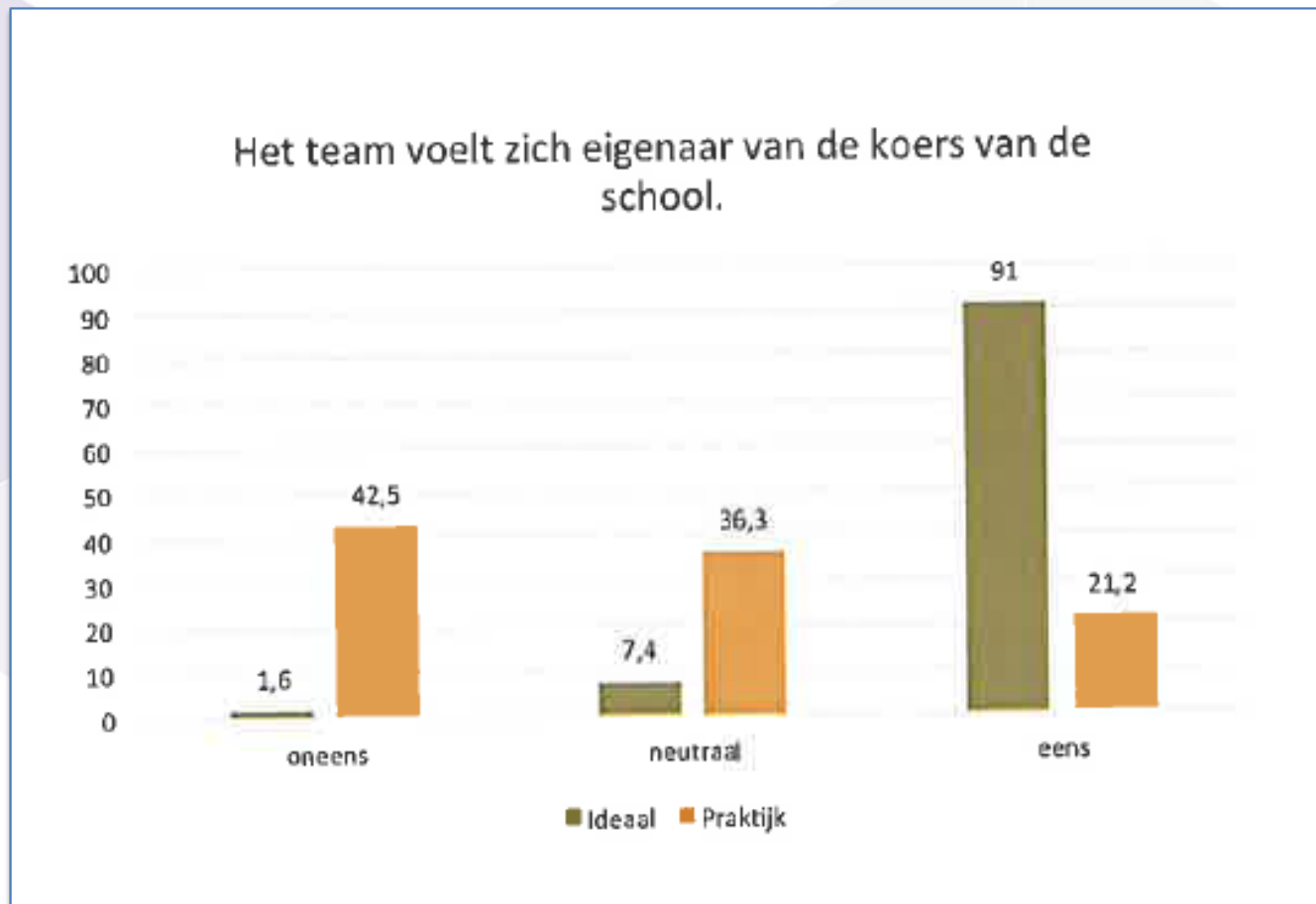
ZEGGENSCHAP OVER EIGEN LEREN

ZEGGENSCHAP OVER ONDERWIJSVERBETERING

EIGENAAR VAN DE KOERS VAN DE SCHOOL

LEIDERSCHAP: EEN TAALPROBLEEM

Leidinggevende

Leidinggeven

Leiderschap

...

In hoeverre is dat gekoppeld aan bepaalde personen?

En wat betekent dat voor de rol van andere personen?

GEWORTELD IN MENTALE MODELLEN

LEIDERS: Bovengeschikten die over leiderschapscapaciteiten beschikken en er voor zorgen dat de ondergeschikten in de juiste (actie)stand staan zodat de doelen van de organisatie behaald worden.

UITGANGSPUNT: Management staat centraal

- Mijn organisatie
- Strategie en omgeving
- Helicopterview
- Controle: Rationaliteit en meetbaarheid

De manager als biljarter en
medewerkers als biljartballen

Maakbaarheid als onderliggende illusie

MENTALE MODELLEN MBT LEIDERSCHAP

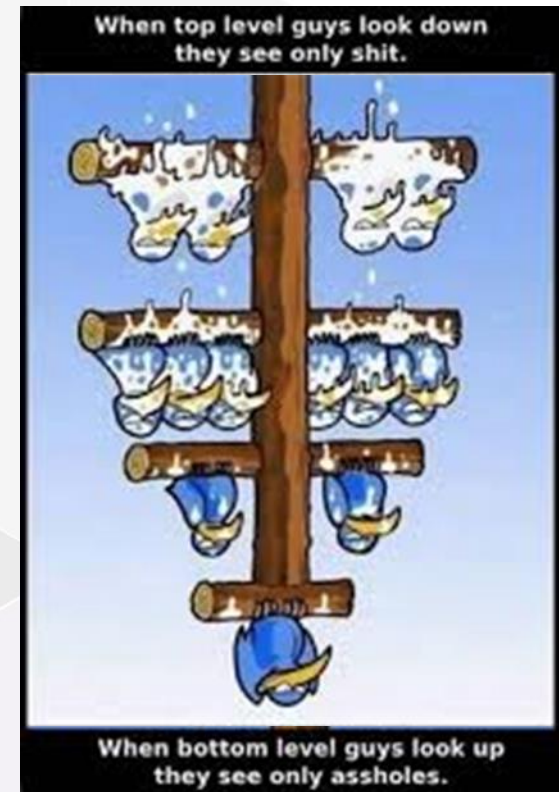
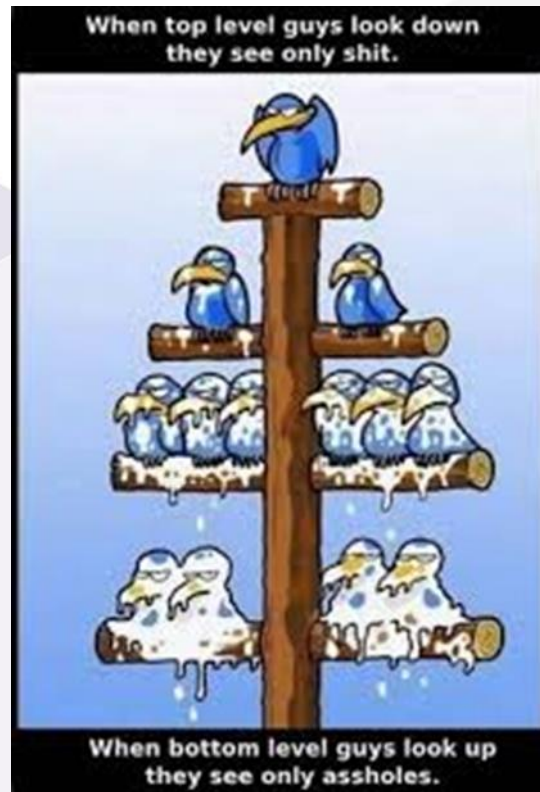
MENTALE MODELLEN MBT ORGANISATIES

College van Bestuur

Directeuren

Teamleiders

Leraren

Formeel, positioneel

LEIDERSCHAP VAN LERAREN?

TEACHER LEADERSHIP IS NIKS NIEUWS

Leraren die trekkers zijn van onderwijsvernieuwing in hun school

Leraren die invloed uitoefenen via vakbonden

Leraren die kennisontwikkeling en kennisdeling stimuleren via vakverenigingen

Leraren die auteur zijn van lesmethodes

Leraren die collega's na- en bijscholen

... zijn van alle tijden!

DE ROEP OM TEACHER LEADERSHIP...

... is een roep om herstel en erkenning van de professionele rol, het agency en professionele handelingsvermogen van de leraar

Omdat ...

... het tijd is voor een herwaardering van de rol en positie van leraren
... de leraar de spil is in de kwaliteit en de ontwikkeling van onderwijs
Centrale thema's: eigenaarschap & zeggenschap.

Teacher leadership als emancipatoire beweging

STEEDS MEER ERKENNING

Erkend door

- Functies/rollen (bijv. gekoppeld aan de LD-schaal)
- Opleidingen (zoals masters Leren & Innoveren, Pedagogiek, Professioneel Meesterschap, ...)

KPC Groep

Opleiding Teacher Leader

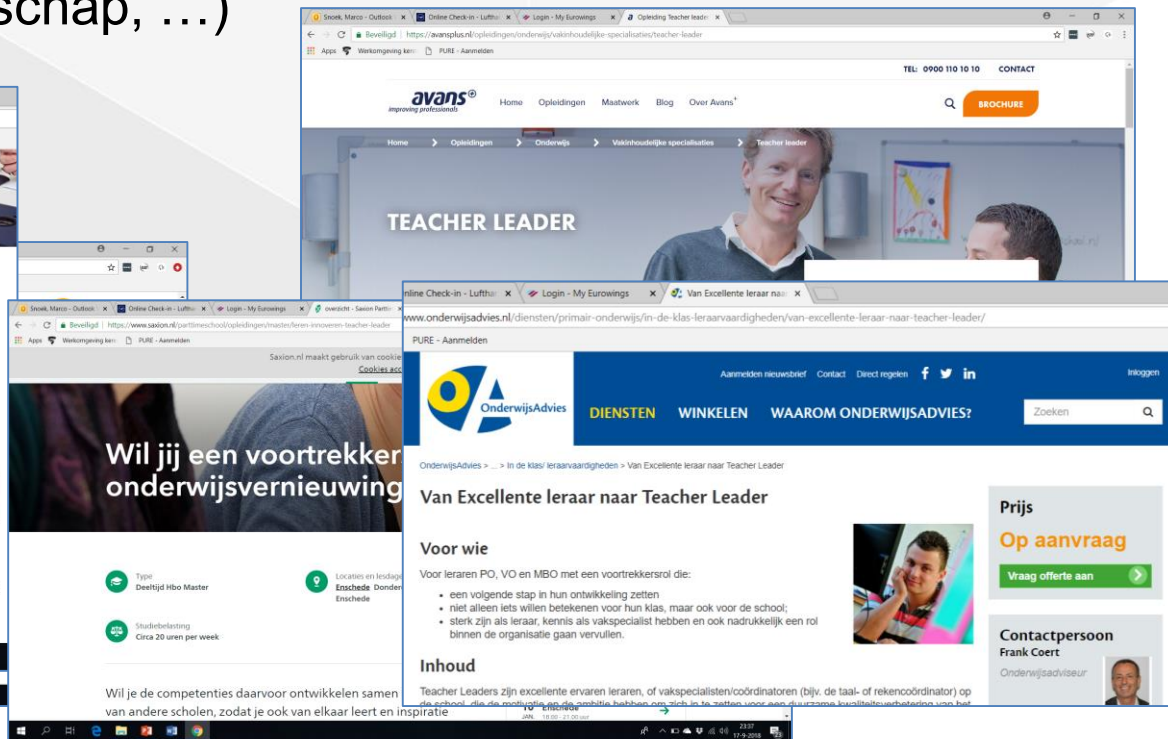
Home > Incompany opleidingen > Opleiding Teacher Leader

Doelgroepen: Docenten/leraren
Onderwijssector: Voortgezet onderwijs

Doel

Werken aan professionele ruimte, leraar aan het roer, gedeeld leiderschap, verantwoordelijkheden lager in de organisatie. Scholen zoeken naar manieren om met het collectief te werken aan schoolontwikkeling. Een manier om verantwoordelijkheden lager in de organisatie te leggen en ruimte te geven aan de professional voor invloed op het beleid en hoe daaraan handen en voeten te geven is het werken met zogenaamde teacher leaders. Mensen met een ambitie om in de school een extra rol te pakken en zo met en voor collega's bij te dragen aan de koers van de school.

Is gevolgd door **register leraar.nl**

avans®
improving professionals

Home Opleidingen Maatwerk Blog Over Avans®

TEACHER LEADER

Home > Opleidingen > Onderwijs > Vakhouder/juf specialisaties > Teacher leader

TEL: 0900 110 10 10 CONTACT

Beveiligd | https://www.ondwysadvies.nl/diensten/primair-onderwijs/in-de-klas-leraarvaardigheden/van-excellente-leraar-naar-teacher-leader/

OnderwijsAdvies

DIENSTEN WINKELN WAAROM ONDERWIJSADVIES? Zoeken

Van Excellente leraar naar Teacher Leader

Voor leraren PO, VO en MBO met een voortrekkersrol die:

- een volgende stap in hun ontwikkeling zetten
- niet alleen iets willen betekenen voor hun klas, maar ook voor de school;
- sterk zijn als leraar, kennis als vakspecialist hebben en ook nadrukkelijk een rol binnen de organisatie gaan vervullen.

Inhoud

Teacher Leaders zijn excellente ervaren leraren, of vakspecialisten/coördinatoren (bijv. de taal- of rekencoördinator) op de school die de mogelijkheden hebben om zich in te zetten voor een of meerdere kwaliteits verbeteringen van het onderwijs.

Wil je de competenties daarvoor ontwikkelen samen van andere scholen, zodat je ook van elkaar leert en inspireert

register leraar.nl

Wil jij een voortrekker onderwijsvernieuwing

Type: Deeltijd HBO Master
Locatie en lesdag: Enschede Donderdags Enschede
Studiebelasting: Circa 20 uren per week

Prijs
Op aanvraag
Vraag offerte aan

Contactpersoon
Frank Coert
Onderwijsadviseur

TEACHER LEADERSHIP IN NL

HOME OVER ONS WAT WIJ DOEN AGENDA CONTACT

LERAREN MET LEF

Wij staan voor krachtig leraarschap. Leraren die met én van elkaar leren om het onderwijs vooruit te sturen: bottom up empowerment. Omdat je zelf eigenaar bent van jouw onderwijs.

[Meer over ons](#)

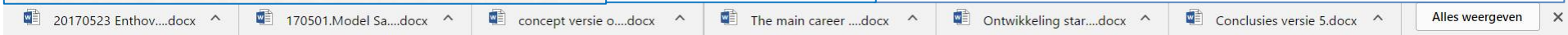
Leraren Ontwikkel Fonds

MeetUp040
TALENTONTWIKKELING

Meetup020

MEET UP 010

WAT IS TEACHER LEADERSHIP?

Weinig (eensgezindheid in) definities

Teacher leadership is het proces waarbij leraren op basis van expertise en affiniteit invloed uitoefenen op collega's, schoolleiders en andere actoren binnen en buiten de school. Deze invloed overstijgt het eigen klaslokaal.

Het ultieme doel van teacher leadership is om bij te dragen aan de ontwikkeling van leerlingen, maar het leiderschap van leraren kan diverse vormen aannemen (formeel of informeel, en individueel of collectief), en een grote diversiteit aan focusgebieden en reikwijdtes betreffen.

SOORTEN TEACHER LEADERSHIP

Formeel of informeel
Individueel of collectief

Individueel

Role based teacher
leadership

Initiators

Collectief

Collective role based
teacher leadership

Community based
teacher leadership

Formeel

Informeel

ENKELE GEDACHTEN BIJ DE VIER VORMEN VAN TEACHER LEADERSHIP

Role based teacher leadership:

- Veronderstelt erkenning binnen de organisatie (schoolleiders & collega's)
- Komt voort uit de behoefte aan erkenning in organisaties die (nog) niet gekenmerkt worden door gespreid leiderschap
- Leidt tot het risico 'onderdeel te worden van de organisatie'
- Sluit aan bij bestaande hiërarchische mentale modellen tav leiderschap en organisaties
- Sluit anderen uit (jij wel en jij niet)

Initiatoren:

- Kan betrekking hebben op informele leiders met gezag zonder macht
- Kunnen de 'luis in de pels' zijn
- Erkenning en waardering is niet vanzelfsprekend
- En hebben daardoor ook het risico op isolement en eenzaamheid

ENKELE GEDACHTEN BIJ DE VIER VORMEN VAN TEACHER LEADERSHIP

Collective role based teacher leadership:

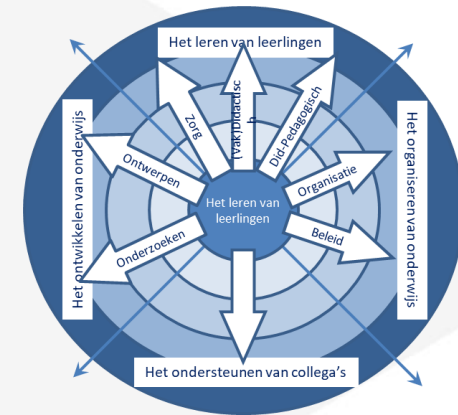
- Sluit goed aan bij bestaande organisatievormen (met werkgroepen, projectgroepen, etc.)
- Balans tussen starre structuur en flexibiliteit (bij tijdelijke verbanden)
- Gebaseerd op mandaat en goedkeuring van de schoolleider
- Is er ruimte voor individueel initiatief?

Community based teacher leadership

- Doet een appèl op iedere actor binnen de school
- Veronderstelt een cultuur van gespreid leiderschap
- Weinig concrete voorbeelden

FOCUS EN REIKWIJDTE VAN TEACHER LEADERSHIP

- Het ontwikkelen van onderwijs
 - Het organiseren van onderwijs
 - Het ondersteunen van collega's
-
- Team
 - School
 - Buiten de school
 - lokale community,
 - vakcommunity,
 - system leadership

HET EFFECT VAN TEACHER LEADERSHIP

- Teacher leaders zelf,
- Collega's van de teacher leaders,
- (Het leren van) leerlingen,
- Schoolniveau, zoals verbetering en vernieuwing van het onderwijs, cultuurverandering of -innovatie,
- Schooloverstijgend niveau, zoals effecten op regionaal of landelijk onderwijsbeleid.

Weinig overtuigende effectmetingen!

EEN AFWIJKENDE INSTEEK

Gespreid leiderschap
Transformatief leiderschap
Onderwijskundig leiderschap
Democratisch leiderschap
Sustainable leadership
Teacher leadership ...

Bijzonder: één actor staat centraal!

**Vanuit de emancipatoire agenda
om de leraar weer meer op de
kaart te zetten!**

RISICO'S

Leraren tegenover schoolleiders? In plaats van samen ...

Kiezen voor positie: ten opzichte van collega's?

Bevestiging van het traditionele heldenparadigma?

Risico voor spanningen tussen collega's: jij wel en ik niet.

EEN ANDER PERSPECTIEF OP TL

Vanuit innovatie:

De vraagstukken die op scholen afkomen (t.a.v. ontwikkeling van leerlingen, sociale samenhang, inclusiviteit, duurzaamheid) vragen om een collectieve inzet van alle energieën.

“What happens in schools cannot be understood if we do not understand the relationship between administrators and teachers. The relationship between administrators and teachers cannot be understood if we do not understand the relationship between administrators and student learning must be a central element of school improvement.” (Leithwood & Stogdill, 2014, p.5).

“research and practice call for teachers’ active participation and collaboration in making curricular and pedagogical decisions to provide quality learning for students.” (p.674).

IEDERE LERAAR

VERSCHUIVING VAN AANDACHT

In onderzoek, scholingstrajecten, good practices, ...

HET VERSTERKEN VAN LEIDERSCHAP IN SCHOLEN

Het versterken van teacher leadership vraagt van leraren en schoolleiders

- Een perspectief dat de eigen werkomgeving overstijgt
 - Een visie en moreel bewustzijn (de drijfveer, het waartoe ...)
 - Lef, initiatief en ondernemerschap
 - Geloof in eigen kunnen
 - Netwerken
 - Gunnen en gerichtheid op consensus
 - Verantwoordelijkheid
-
- Consistentie van structuur, cultuur, visie, onderwijsproces, fysieke omgeving

BINNENKORT

Hoe kan het leiderschap van leraren in scholen versterkt worden?

Overzichtsartikel

Marco Snoek
Frank Hulsbos
Inge Andersen

Conceptversie

Januari 2018